

اخبار

یادداشت روز

نفی استعمار؛ از قیام تنباکو تا قیام ۱۵ خرداد

در مواجهه با رویدادهای تاریخی آنچه باید مورد توجه باشد این است که گرچه اصل آن رویداد مربوط به گذشته است اما خطوط تحلیلی آن رویداد به عبارتی در س‌ها و عبرت‌های آن، نه مربوط به گذشته بلکه بدون زمان است و جاری در همه زمان هاست. به همین دلیل است که گاه می‌توانیم مهم‌تر از برخی رویدادها خطوط تحلیل و درس‌های آن هاست، برای این که در باره رویدادهایی که پشت سر گذاشته‌ایم یا با آن مواجه خواهیم شد، دچار بخشی نگر و تحلیل غلط نشویم.

در باره انقلاب اسلامی نیز که به نوبه خود، نه فقط یک تحول مهم در تاریخ معاصر ایران بلکه رویدادی است که با تأثیرپذیری و تکیه بر اصول و ارزش‌های اسلام ناب، بر اساس مبانی نهضت امام خمینی (ره) که از ۱۵ خرداد ۱۳۳۲ آغاز شد، شیوه‌ای نوین از حکومتداری را ارائه کرد و معادلات بین المللی مبتنی بر نظم غربی جهان را به هم ریخت، شرایط تاریخی به همان گونه است که در ابتدای مطلب توضیح داده شد. یعنی برای درک واقعیت‌های رویدادی به نام «انقلاب اسلامی» یا «نهضت ۱۵ خرداد» باید به «دال مرگزی» آن رجوع کرد. مبرهن است که پرداختن به واقعه‌ای چون «انقلاب اسلامی» به یک‌پادداشت یا مقاله و کتاب کفایت نمی‌کند اما خیلی مجمل اگر بخواهیم این رویداد را در همان مسیر تاریخی گفته شده تحلیل کنیم، نمی‌توان ماهیت نهضت مردمی ۱۵ خرداد ۱۳۳۲ را از ماهیت جنبش‌های قرون اخیر در ایران جدا کرد.

یکی از مهم‌ترین عناصر مؤثر بر رویدادها و تحولات لااقل ۲ سده اخیر در ایران، به حضور اروپایی‌ها و امریکایی‌ها (که به جریان غرب معروف است) مربوط می‌شود. هرچه در دوره صفویه ایرانی هانسبت به ایرانی بودن خود احساس شرم می‌کردند (۱)، این احساس در دوره قاجاریان (پس از دور کوتاه حکمرانی افشاریه و زندیه) پادشاهان تاجران این سلسله‌ها خود را به سر خودرگی داد. این نفوذ به خصوص از آن‌قدر عصر طلایی خود را افول این سلسله آغاز شده بود، در ایران جدی‌تر شد. دوران تیره سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران از زمانی آغاز شد که در مقابل رنسانس اروپا، سیاستمداران و تاجران ایرانی پا چیزی برای عرضه نداشتند یا آن‌چه عرضه می‌کردند کالای خام‌ویی ارزشی بود که به وابستگی ایران دامنی می‌زد. دوره‌ای که متأثر از دو قرآ دادانگین «ترک‌مچای» و «گلستان» هم بود. هر چند خود این قرار دادها نیز متأثر از ضعف مفرط ایران مقابل طرف‌های خارجی می‌بود. بنابراین مردم ایران از این بی‌اقتاداری‌ها بی‌خبر نمی‌بودند: ۱- سلاطین ناتوان، بی‌ایات و جائر ۲- استعمار غرب بی استعمار غرب (هر چند نسبت به کشورهایی چون هند، استعمار در ایران نسبی بود و مانند آن‌ها هرگز مستعمره نشده است) (ه‌اورد دوره ای بود که ایران به کشور ضعیف تبدیل شده بود.

لذا خیلی متطقی است‌اگر مردم ایران برای رهایی از شرایط تیره و تاری که برایشان رقم زده شده، به دنبال مقابله با این ۲ عنصر باشند. از همین رو قیام تنباکو به تعبیری دیگر «حماسه مردم و مرجعیت» مردم ایران قیام، جهات عطفی در تاریخ آن روزگار است که ۲ هدف مهم را دنبال می‌کرد: مقابله با سلطنت پادشاهان ناتوان و مقابله با قرار دادانگین شرکت «رُز» که به استعمار نیروی کار و تاجران منجر می‌شد. مردمی که تا آن زمان سابقه نداشت علیه پادشاه کشور حرفی ب‌زنند یا حکم‌ریز به شیعه مقابل تصمیم پادشاه کشور ایستادند؛ حتی زنان حرمسرای ناصرالدین شاه! این مسیر مقابله با سلاطین و استعمارگران، مسیری نبود که متوقف شود. با دنبال کردن خطوط تحلیلی این رویداد، تحولات پس از آن همچون انقلاب مشروطه نیز گویای تلاش رهبران ملی جنبش‌های اری‌زبن بریدن ۲ عنصری است که عامل ضعف مفرط ایران شده بودند. حتی نهضت‌مانی شدن صنعت نفت نیز گوییش متأثر از همین شرایط است تا خط تاریخ ما را به نهضت مردمی (ه‌اورد برساند. به همین جهت است که نهضت امام خمینی (ره) که از خرداد ۱۳۳۲ آغاز شد و به انقلاب اسلامی ایران انجامید، ۲ هدف مهم را دنبال می‌کند: نفی سلطه حکومت وابسته پهلوی و نفی استعمار آمریکا و انگلیس از سر مردم ایران. هر چند قطع به یقین برپایی نظام حکومتاری مبتنی بر اسلام ناب و حاکم شدن اسلام سیاسی واقعی نیز یکی از اهداف مهم امام خمینی (ره) است. این مسیر البته مختصات دیگری نیز دارد که در این مجال فرصت پرداختن به آن نیست. لذا آن امره روز باعث شده گفتمان امام خمینی و انقلاب اسلامی ایران از مرزهای جغرافیایی عبور کند و به غرب آسیا، شبه‌قاره هند، شرق آسیا، شاخ قزاق و... اقصی نقاط جهان باشد و حدت کمتر برایشتر برسد، انگوی مبارزاتی امام مبتنی بر نفی سلطه و نفی استعمار است. یعنی همان عناصری که مردم این مناطق به همین مردم ایران طی قرون اخیر منتهی به انقلاب اسلامی از آن رنج برده‌اند. استعماری که هم امام خمینی و هم حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای مصداق کامل‌اش را در آمریکا می‌بینند: «امریکا دشمن شماره یک مردم محروم و مستضعف جهان است. آمریکا برای ایستار و سيطره اقتصادی و فرهنگی و نظامی خویش بر جهان زیر سلطه، از هیچ جنایتی خوداری نمی‌نماید» (۲). به همین جهت است که مرور آن چه در دوران مبارزاتی انقلاب اسلامی ایران گذشته است، نمی‌توان و نباید خط تحلیلی اصلی را کرد. کم‌کردن این خط، باعث می‌شود در تحلیل رویدادهای گذشته دچار خطا شد و در مواجهه با تحولات پیش‌رو، از مسیر اصلی انقلاب منحرف شویم.

پی‌نوشت:

۱- رجوع کنید به کتاب «بصیرت تاریخی» نوشته دکتر محمد موسی نجفی

۲- صحیفه نور جلد ۱۳

گزارش عجیب وزارت خارجه آمریکا که ایران را اصلی

ترین کشور حامی تروریسم دولتی متهم کرده بود، مورد واکنش شدید ۲ مقام ارشد کشورمان قرار گرفت. در اولین واکنش سخنگوی وزارت خارجه ضمن بیانیه‌ای این سند را «بهترین سند براب‌بی اعتباری گزارش‌های وزارت امور خارجه آمریکا»، «خیالی» و «متضمن خاک پاشیدن به صورت حقیقت‌و واقعیت» دانسته و تأکید کرده: «بسیاری از جهانیان و برخی از سیاستمداران آمریکا غرور، بزرگترین حامیان تروریسم را اگر نه دولت آمریکا، لااقل متحدان نزدیک آن کشور می‌دانند.»

■ آمریکا به عنوان بزرگترین حامی تروریسم دولتی است

وی با بیان این که آمریکا به عنوان بزرگترین حامی تروریسم دولتی، به صورت بی‌قیدو شرط از رژیم صهیونیستی حمایت می‌کند، افزود ه است: «برخورد

دو گانه، ریاکارانه و تبلیغاتی ایالات متحده آمریکا با تروریسم یکی از عوامل اصلی رشد تروریسم در منطقه و جهان بوده است. استفاده ابزاری ایالات متحده از تروریسم و چشم‌پوشی شرم‌آور نسبت به جنایاتی که گروه‌های تروریستی علیه مردم غیر نظامی می‌تکب می‌شوند موجب ریشه دار شدن تروریسم و دشواری

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه

امیر حسین بزدان پناه